

Itt születtem

Apáca

Az evangélikus templom

Falunk nagy szülöttje, Apáczai Csere János

A szülőfalunk iránti szeretetet a tanító néni ültette szívünkbe. Választott tantárgy keretében megismerhettük falunk múltját, szokásait, építkezését, népviseletét.

Apáca a Barcaság északnyugati sarkában fekszik, az Olt folyó partján, Brassótól 37 kilométerre, a Persányi-hegység lábánál.

A faluhatár dombos, a síkság kevés erre, a legmagasabb a Fekete-hegy.

1794-ben a falu teljesen leégett. Odaégett a levéltár anyaga is, így Apáca múltjáról keveset tudunk, még az alapítás évét sem. Az 1300-as években, Nagy Lajos király idejében épült a Fekete-vár azzal a céllal, hogy az ország keleti határát védje. Ebben az időben a falu Törösvárhoz tartozott, szabad határőrök lakták. Ulászló király zálogba adta Brassónak Apácát. A szász uralom alatt lakói jobbágyok lettek, házaik szoroson, szoroson egymás mellé épültek.

1860-ban épült, 1968-ban és 2004-ben bővített iskolánkban román és magyar tagozat működik. Van informatika- és tornatermünk, könyvtárunk.

Iskolánk

Büszkék vagyunk a falu két nagy szülöttjére, Apáczai Csere Jánosra, a magyarság nagy tanítómesterére és Bartalis János költőre. Csere Jánosnak szobrot, Bartalis Jánosnak kopjafát állítottunk.

Híres az apácai kopjafás temető. Különböző motívumok jelzik a fiatalok, öregek, nők és férfiak a sírját.

Régi szokásainkat híven ápoljuk. Farsangtemetés, falukerülés, kakaslövés, szüreti bál alkalmával az apácai fiatalok felveszik a népviseletet.

Híres a kopjafás temető

Gyülekező a kakasos háznál

Húshagyó keddet megelőző szombaton a fiúk elindulnak a faluba kakast szedni:

Adjanak egy kakast, hogy vakarjon garast.

Adjanak egy récét, hogy mondjon ábécét.

Adjanak egy tyúkot, hogy vakarjon murkot.

Adjanak egy ludat, hogy mutasson utat!

Öreganyó, van-e kakas eladó? Költsön bele a rigó!

A szereplők sorba állnak: elől a rezesbanda, utánuk az új konfirmandusok, majd a vitézek zárják a sort. A vitézek mellett a legények mennek és a cigánypap.

Zenére elindulnak a falu utcáin.

A sereg a templom előtt megáll, egyházi énekeket énekelnek, az iskola előtt pedig a Kossuth-nótát dalolják el.

A falu határába, a Hegyparragára kiérve a kakasos táblát a földbe szúrják, a vitézek félkörben nyilas puskájukon ülnek. A legények a tábla köré állnak. Elkezdik a „veszekedést”, védik a kakast, majd ítéletet hoznak az árulóra, elbúcsúztatják, a végén a cigánypap elprédikálja. A prédikáció után következik a céllövés. Minden résztvevő háromszor próbálkozhat. Miután mindenki lőtt, visszamennek a kakasos házhoz, ahol ebéddel várják őket.

Összeállította a III., IV. és VIII. B osztály
László Zsuzsanna tanító néni segítségével.

A kakaslövés a török háborúk idejéből maradt fenn. A hagyomány azt tartja, hogy a török hadak egy éjszaka a várkastya alatt vonultak el. Nem sejtették, hogy a romladozó falak között a nép rejtőzik, de egy öreg néni kakasa felrepült a bástya tetejére, és elkukorékolta magát. A törökök berontottak, a védteleneket lemészárolták. Az életben maradt apácaiak elhatározták, hogy bosszúból minden évben kakast lönek. Kezdetben élő kakast húztak fel egy favillára, ma már táblára festett kakast lönek.

Zenés felvonulás

Ezután készülni kezdenek a játékra a kakasos háznál. A kakaslövők idejárnak hat hétig, megtanulják az énekeket, a játék szövegét, amely a veszekedésből, búcsúztatásból és prédikációból áll.

Húsvét első napján a vitézek gyülekeznek a kakasos háznál. Fehér ingbe, fekete nadrágba, mellénybe és csizmába öltöznek, fejükön zöld kalap, vállukon nyilas puska. A legények fehér inget, piros mellényt, fekete nadrágot és csizmát öltenek, fejükre árvalányhajás zöld kalapot tesznek, derekukra fakardot kötnek.

A táblára festett kakast a konfirmandusok viszik.

